

Loptasta munja – stvarnost ili misterija?

Dragan Gajić

Apstrakt. Pojava loptaste munje u atmosferi, u toku ili neposredno nakon intenzivnih električnih pražnjenja, je relativno redak, ali odavno poznat fenomen. Iako nema nikakve sumnje da je njena pojava elektro-magnetne prirode, s obzirom na interesantne karakteristike, ona je predmet brojnih, često kontradiktornih istraživanja, kako teorijskih, tako i eksperimentalnih. Čini se da još uvek nema pravih odgovora na dileme koje su za nju vezane. Na to upućuju brojne teorije i hipoteze u kojima se pokušava da se odgonetnu njen nastanak i osobine. U laboratorijskim uslovima ona nije u potpunosti realizovana, mada su dobijane pojave, koje po nekim, ali ne svim, karakteristikama podsećaju na nju. U radu se obrazlažu osobine loptaste munje, daje se pregled nekih teorijskih i ekperimentalnih razmatranja. Rad može biti od interesa nastavnicima fizike, pre svega u srednjim školama, gde bi se, u okviru sekcija ili nekih vidova dodatne nastave, učenici mogli da upoznaju sa ovim fenomenom.

Ključne reči: loptasta munja, električna pražnjenja u atmosferi, procesi u plazmi.